

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 2008.9.18
COM(2008) 566 galutinis

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

**Daugiakalbystė – Europos turtas ir
bendras rūpestis**

{SEC(2008) 2443}
{SEC(2008) 2444}
{SEC(2008) 2445}

TURINYS

1.	Įžanga	3
2.	Didesnės ir įvairesnės ES uždaviniai	4
3.	Tikslai.....	5
4.	Daugiakalbystė, kultūrų dialogas ir socialinė sanglauda	5
4.1.	Visos kalbos yra vertingos	6
4.2.	Įveikti kalbos barjerus vietos bendruomenėje.....	6
5.	Daugiakalbystė – gerovei didinti	7
5.1.	Kalbos ir konkurencingumas.....	7
5.2.	Kalbos ir galimybės įsidiarinti	8
6.	Mokymasis visą gyvenimą.....	9
6.1.	Daugiau galimybių išmokti daugiau kalbų	9
6.2.	Veiksmingas kalbos mokymas	10
7.	Žiniasklaida, naujosios technologijos ir vertimas	11
8.	Daugiakalbystė ir išorės santykiai.....	13
9.	Įgyvendinimas	13
10.	Išvados.....	14

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

Daugiakalbystė – Europos turtas ir bendras rūpestis

Kalbų įvairovės užtikrinimas yra didžiulis, tačiau, mūsų manymu, prasmingas Europos uždavinys (Kultūrų dialogo intelektualų grupės pirmininkas Aminas Maaloufas)

1. ĮŽANGA

Darnus daugelio kalbų sambūvis Europoje – išraiškingas Europos Sąjungos siekio susivienyti įvairovę simbolis ir vienas kertinių Europos projekto akmenų. Kalbos yra ne tik asmens tapatybės, bet ir bendro paveldo dalis. Kalbos susieja žmones, nutiesia tiltus į kitas tautas, šalis ir kultūras. Sėkminga daugiakalbystės politika gali padidinti piliečių galimybes įsidarbinti, naudotis paslaugomis, įvairiomis teisėmis ir per aktyvesnį kultūrų dialogą ir didesnę socialinę sanglaudą didinti solidarumą. Taip traktuojama kalbų įvairovė gali tapti vertingu turtu, ypač šiandienos globalizuotame pasaulyje.

2008 m. liepos 2 d. priimtoje Komisijos atnaujintoje socialinėje darbotvarkėje numatytas naujas globalizuoto pasaulio pokyčių valdymo metodas, pagal kurį daugiausia dėmesio skiriama galimybėms, prieinamumui ir solidarumui. Daugiakalbėje Europos Sąjungoje tai reiškia, kad, pirma, kiekvienam žmogui turėtų būti sudaromos sąlygos veiksmingai bendrauti, kad jis galėtų visapusiškai išnaudoti savo potencialą ir naudotis šiuolaikinės bei naujoviškos ES teikiamomis galimybėmis; antra, kiekvienam turėtų būti suteikiama galimybė mokytis kalbų ar naudotis kitomis bendravimą lengvinančiomis priemonėmis, kad būtų pašalintos bet kokios kalbinės kliūtys gyventi, dirbti ir bendrauti ES; trečia, laikantis solidarumo principo, visiems, įskaitant tuos, kurie negali išmokti kitų kalbų, reikėtų suteikti tinkamų komunikacijos priemonių, kad jie galėtų patekti į daugiakalbę aplinką.

2005 m. Komisijos komunikate *Nauja daugiakalbystės pagrindų strategija*¹ buvo dar kartą patvirtinta kalbų įvairovės reikšmė ir nustatyta reikmė vykdyti platesnę daugiakalbystės propagavimo politiką² – tai rekomenduoja ir nepriklausoma aukšto lygio daugiakalbystės grupė³. Tai patvirtino 2007–2008 m. vykusios išsamios konsultacijos⁴, į kurias buvo įtrauktos konsultacijos internetu (dalyvavo per 2 400 respondentų), ir dviejų patariamųjų grupių pateiktos daugiakalbystės poveikio kultūrų dialogui ir kalbų vaidmens versle ataskaitos⁵

Komisija išklausė ir kitas ES institucijas. Europos Parlamentas parengė keletą svarbių pranešimų⁶, savo nuomones pateikti paprašyti ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų

¹ COM(2005) 596.

² Žr. prie šio komunikato pridėdamą tarnybų darbo dokumentą „Bendrijos veiklos daugiakalbystės srityje apžvalga“.

³ Žr. http://ec.europa.eu/education/languages/archive/languages_en.html.

⁴ http://ec.europa.eu/education/policies/lang/news/index_en.html.

⁵ http://ec.europa.eu/education/languages/archive/languages_en.html.

⁶ *Europos Parlamento ataskaita su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos regioninių ir rečiau vartojamų kalbų (ES mažumų kalbų) atsižvelgiant į plėtrą ir kultūrinę įvairovę (A5-0271/2003); Europos Parlamento rezoliucija dėl imigrantų integravimosi Europoje per mokyklas ir daugiakalbį*

komitetas bei Regionų komitetas⁷. Pirmoji Tarybos surengta ministrų konferencija dėl daugiakalbystės įvyko 2008 m. vasario 15 d.; ji buvo skirta pasirengti vykdyti platesnę politiką.

Svarbiausius sprendimus dėl kalbų (įskaitant regionines ir mažumų kalbas, kurias reglamentuoja Europos Tarybos parengta *Europos regioninių ir mažumų kalbų chartija*) politikos priima pačios valstybės narės. Sprendžiant kitus su kalba susijusius klausimus dalyvauja daugelis organizacijų, pavyzdžiui, švietimo paslaugų teikėjai, regioninės ir vietos valdžios institucijos, socialiniai partneriai, žiniasklaida ir paslaugų sektoriaus bendrovės. Vadovaudamasi subsidiarumo principu ir siekdama užtikrinti, kad tikslų būtų siekiama drauge, Komisija dirba išvien su valstybėmis narėmis ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis ir remia jų pastangas, visų pirma palengvindama dalijimąsi gerąja patirtimi.

Todėl Komisija nuo 2002 m. drauge su valstybėmis narėmis siekia Barselonoje iškelto tikslo, pagal kurį piliečiai, be gimtosios kalbos, turėtų sugebėti bendrauti dar dviem kalbomis: visų pirma ji to siekia kurdama Europos kalbų mokėjimo indikatorių⁸, planuodama strateginius veiksmus ir teikdama rekomendacijas, įtraukdama užsienio kalbų įgūdžius į bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų sąrašą⁹.

Remiantis ankstesniais metais padaryta pažanga, šiuo komunikatu siekiama kokybinių pokyčių, t. y. vykdyti visiems rūpimą ir išsamią politiką, peržengiančią švietimo sistemos ribas, kuria siekiama kalbų klausimus spręsti žvelgiant plačiau, kaip numatyta ES socialinės sanglaudos ir gerovės – dviejų pagrindinių Lisabonos strategijos siekių – darbotvarkėje.

2. DIDESNĖS IR ĮVAIRESNĖS ES UŽDAVINIAI

Šiandieninei Europos visuomenei tenka taikytis prie sparčių pokyčių, kurių priežastis – globalizacija, technologijų pažanga, senėjanti visuomenė. Svarbus šios kaitos rodiklis – didesnis europiečių judumas (šiuo metu 10 mln. europiečių dirba ne gimtojoje valstybėje narėje). Vis daugiau bendraujama su kitų šalių piliečiais, vis daugiau žmonių gyvena ir dirba užsienio šalyse. Šis procesas dar labiau sustiprėjo po naujausių ES plėtros etapų. Šiuo metu ES yra 500 mln. piliečių, 27 valstybės narės, vartojamos 3 abėcėlės ir 23 oficialiosios kalbos. Kai kuriomis iš jų kalbama visame pasaulyje. Dar maždaug 60 kitų kalbų priklauso ES paveldui ir yra vartojamos tam tikruose regionuose ar tam tikrų grupių. Be to, daug įvairių kalbų atsivežė imigrantai: apskaičiuota, kad šiuo metu ES yra 175 tautybių žmonių¹⁰. Dėl šių ir kitų veiksnių europiečių gyvenimas darosi tarptautiškesnis ir daugiakalbiškesnis.

Nors didesnė kalbų įvairovė – naudos ir gerovės šaltinis, be tinkamų politinių priemonių ji gali kelti ir rūpesčių. Ji gali didinti skirtingų kultūrų žmonių atotrūkį ir socialinį susiskaidymą, nes keliomis kalbomis kalbantiems žmonėms atsirastų daugiau geresnio gyvenimo ir darbo

---

švietimą (2004/2267(INI); *Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos daugiakalbystės pagrindų strategijos* (2006/2083(INI)).

⁷ http://coropinions.cor.europa.eu/CORopinionDocument.aspx?identifier=cdr\educ-iv\dossiers\educ-iv-022\cdr6-2008_fin_ac.doc&language=EN ir

http://www.eesc.europa.eu/documents/opinions/avis_en.asp?type=en

⁸ COM(2005) 356; COM(2007) 184; 2006/962/EB.

⁹ COM(2003) 449 „Kalbų mokymosi ir lingvistinės įvairovės skatinimas: veiksmų planas 2004–2006 m.“; COM(2005) 596 „Nauja daugiakalbystės pagrindų strategija“. Taip pat žr. *Veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą*, COM(2007) 554.

¹⁰ Eurostatas, „Europa skaičiais: Eurostato metinė knyga 2006–2007 m.“, Liuksemburgas, 2007 m.

galimybių, o mokantys tik gimtąją kalbą pasijustų atskirti. Kalbų įvairovė gali trukdyti ES piliečiams ir įmonėms naudotis bendrosios rinkos privalumais ir, galimas daiktas, sumažinti jų konkurencinį pranašumą. Ji taip pat gali tapti kliūtimi veiksmingam tarptautiniam valstybių narių ir ES administraciniam bendradarbiavimui, taip pat efektyviam vietos paslaugų teikėjų, kaip antai ligoninių, teismų, darbo biržų ir t. t., darbui.

Dabartinis uždavinys – kiek įmanoma sumažinti ES piliečiams ir bendrovėms kylančias kliūtis ir sudaryti sąlygas naudotis visomis daugiakalbystės teikiamomis galimybėmis. Be to, reikia parodyti, kad kalbos – bendras turtas, teikiantis naudos visai Europos visuomenei.

3. TIKSLAI

Šiame komunikate daugiausia dėmesio skiriama žmonėms: jų gebėjimui vartoti keletą kalbų, galimybėms naudotis kultūros apraiškomis, būti aktyviais piliečiais ir gauti naudos iš geresnės komunikacijos, įtraukties, didesnių užimtumo ir verslo galimybių. Todėl svarbiausias tikslas – **didinti visuomenės informuotumą apie ES kalbų įvairovės vertę ir teikiamas galimybes bei šalinti kultūrų dialogo kliūtis.**

Barselonoje iškeltas tikslas – **be gimtosios, mokėti dar dvi kalbas** – pagrindinė priemonė šiam tikslui pasiekti. Kad šis siekinys taptų realybe visiems piliečiams, reikia dėti daugiau pastangų.

Didelė Europos visuomenės dalis – tik vieną kalbą mokantys ar pirmosios užsienio kalbos besimokantys piliečiai, mokyklą metę asmenys, pensininkai ir kiti nesimokantys suaugusieji – vis dar negali naudotis daugiakalbystės teikiama nauda, todėl reikėtų imtis konkrečių jiems skirtų priemonių. Raginama ieškoti šioms gyventojų grupėms skirtų naujų mokymosi būdų, pavyzdžiui, pasitelkiant šviečiamąsias pramogines priemones, žiniasklaidą ir technologijas, taip pat teikiant tinkamas vertimo raštu ir žodžiu paslaugas. Reikia daugiau dirbti, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos suaugusiesiems ir jaunimui profesinio švietimo ir mokymo sistemoje mokytis kalbų, be to, būtina atsižvelgti į jų asmenines reikmes ir mokymosi stilius.

Būtina koordinuotai dirbti siekiant užtikrinti, kad, naudojantis turimais ištekliais, daugiakalbystės aspektas būtų įtrauktas į visas ES politikos sritis, įskaitant mokymąsi visą gyvenimą, užimtumą, socialinę įtrauktį, konkurencingumą, kultūrą, jaunimą ir pilietinę visuomenę, mokslinius tyrimus ir žiniasklaidą. Tolesniuose skyriuose aptariami svarbiausi aspektai, susiję su šiuo **integraciniu požiūriu**, kuriuo siekiama išplėsti daugiakalbystės reikšmę stiprinant socialinę sanglaudą ir didinant gerovę, t. y. puoselėjant sėkmingai veikiančias bendroves, įskaitant MVI, konkurencingas įmones ir prekybą, gebėjimus įsidarbinti, taip pat integraciją, gerovę, laisvalaikį ir aplinką.

4. DAUGIAKALBYSTĖ, KULTŪRŲ DIALOGAS IR SOCIALINĖ SANGLAUDA

Kiekviena iš daugybės Europoje vartojamų nacionalinių, regioninių, mažumų ir migrantų kalbų formuoja mūsų bendrą kultūrinę aplinką. Reikėtų jomis dalytis ir taip puoselėti dialogą ir abipusę pagarbą. Kai kurių ES regionų piliečiai moka regionų ar mažumų kalbas ir jas sėkmingai derina su bendrine kalba, be to, yra pirmi pagal užsienio kalbų mokėjimą. Daug kalbų mokantys žmonės yra didelis turtas, nes jie susieja skirtingas kultūras.

4.1. Visos kalbos yra vertingos

Padidėjus judumui ir migracijai geras nacionalinės kalbos mokėjimas yra labai svarbus norint sėkmingai integruotis ir aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime. Todėl iš imigrantų mokamų dviejų užsienio kalbų viena turėtų būti priimančiosios šalies kalba.

Nepanaudoti kalbiniai ištekliai slypi pačioje visuomenėje: reikėtų labiau vertinti įvairias kalbas, kuriomis kalbama namie, vietos ir kaimyninėse bendruomenėse. Pavyzdžiui, skirtingomis kalbomis kalbantys vaikai – nesvarbu, ar jie iš ES valstybės narės, ar iš trečiosios šalies – mokykloms kelia didžiulį uždavinį: jie turi būti mokomi mokyklos dėstymo kalbos kaip antrosios¹¹. Tačiau drauge jie gali motyvuoti klases draugus mokytis užsienio kalbų ir pažinti kitas kultūras.

Siekdama užmegzti glaudesnius ryšius su įvairiomis bendruomenėmis Komisijos daugiakalbystės ir kultūrų dialogo patariamoji grupė¹² parengė vadinamosios priimtinės kalbos¹³ koncepciją, kurią reikėtų toliau nagrinėti ir plėtoti.

4.2. Įveikti kalbos barjerus vietos bendruomenėje

Svarbus pilietiškumo bruožas yra tas, kad vietos bendruomenė ne tik naudojasi jai teikiamomis paslaugomis, bet ir prisideda prie savo apylinkės gyvenimo gerinimo. Turistai, darbuotojai užsieniečiai, studentai ir imigrantai, atvykę į vietos bendruomenes, neretai menkai geba kalbėti vietos kalba. Siekdamas suteikti daugiau galimybių naudotis paslaugomis ir užtikrinti lengvesnę integraciją, kai kurios bendruomenės pateikia svarbiausią informaciją skirtingomis kalbomis ir tikisi, kad keliomis kalbomis kalbantys žmonės atliks kultūros tarpininkų ir vertėjų vaidmenį. Vertingos patirties tenkinant vietos kalbos nemokančių asmenų poreikius yra sukaupę Europos didmiesčiai ir kurortai. Komisija šią patirtį laiko labai svarbia ir remis šios srities gerosios patirties mainus¹⁴.

Kad būtų lengviau teikti ir gauti tarpvalstybines paslaugas, kontaktiniai centrai, kurie, vadovaujantis Paslaugų direktyva¹⁵, nacionaliniu lygmeniu turėtų būti įsteigti iki 2009 m. pabaigos, bus skatinami paslaugų teikėjams ir gavėjams iš kitų valstybių narių teikti būtina informaciją skirtingomis kalbomis.

Itin aktualus klausimas yra teisės kalbos vertimas raštu ir žodžiu¹⁶. Atsižvelgiant į didėjantį profesinį ir asmeninį ES piliečių judėjimą iš vienos valstybės narės į kitą, tikėtina, kad tokių paslaugų paklausa augs, nes daugės teismo bylų, kuriose dalyvaus menkai teismo vartojamą kalbą mokantys asmenys.

¹¹ COM(2008) 423 galutinis, Žalioji knyga „Migracija ir judumas. ES švietimo sistemų uždaviniai ir galimybės“.

¹² Minėdama 2008 m. – Europos kultūrų dialogo metus, Komisija subūrė Amino Maaloufo vadovaujamą Kultūrų dialogo intelektualų grupę, kurios darbas – nustatyti daugiakalbystės teikiamą naudą. Grupės ataskaitą žr. http://ec.europa.eu/education/languages/archive/languages_en.html.

¹³ „Tai kalba, kurios turėtų būti mokomasi intensyviai, ja laisvai kalbama ir rašoma. [...] Šios kalbos būtų mokomasi kartu gerai susipažįstant su šalimi ar šalimis, kur šia kalba kalbama, taip pat atitinkama literatūra, kultūra, tradicijomis ir istorija.“

¹⁴ Regionų komiteto nuomonė: http://coropinions.cor.europa.eu/CORopinionDocument.aspx?identifier=cdr\educ-iv\dossiers\educ-iv-022\cdr6-2008_fin_ac.doc&language=EN.

¹⁵ Direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje, OL L 376/36, 2006 12 27.

¹⁶ COM(2008) 329 galutinis, *Europos e. teisingumo strategijos link*.

Siekdama, kad piliečiai geriau suprastų daugiakalbystės reikalus, Komisija strategiškai naudosis atitinkamomis ES programomis ir iniciatyvomis¹⁷, siekdama:

- *rengti visuomenės informavimo apie kalbų įvairovės, kalbų mokymosi, kultūrų dialogo teikiamą naudą kampanijas;*
- *kontroliuoti piliečių kalbų mokėjimo lygį pasitelkiant kalbų mokėjimo indikatorius ir „Eurobarometro“ apžvalgas;*
- *su valstybėmis narėmis dalytis gerąja patirtimi, rengti teisės srities vertėjus raštu ir žodžiu bei burti juos į tinklus, tobulinti specialias vertimo priemones, kad būtų prieinami tam tikrai dokumentai ir padidėtų žmonių galimybės kreiptis į teismus.*

Valstybės narės yra raginamos:

- *dėti daugiau pastangų, kad pagal Paslaugų direktyvą steigiami kontaktiniai centrai dirbtų keliomis kalbomis ir taip palengvintų tarpvalstybinių paslaugų teikimą;*
- *teikti daugiau galimybių lankyti tikslinius priimančiosios šalies kalbos (-ų) kursus, skirtus žmonėms, kuriems ta kalba nėra gimtoji.*

5. DAUGIAKALBYSTĖ – GEROVEI DIDINTI

Kalbos gali būti konkurencinis ES verslo pranašumas. Daugiakalbės bendrovės įrodo, kad kalbų įvairovė, investicijos į kalbų mokymą ir geresnis kitų kultūrų pažinimas yra vertybė, kuri gali padėti užtikrinti gerovę ir visiems suteikti naudos. Kai kurios visame pasaulyje vartojamos Europos kalbos gali tapti vertinga verslo komunikacijos priemone.

Daugiakalbystei skirtas verslo forumas¹⁸ pateikė rekomendacijų, kaip, pasitelkiant kalbų įvairovę, būtų galima padidinti konkurencingumą ir užimtumą. Forumas pažymėjo, kad sparčiai augančios rinkos, kaip antai Brazilija, Rusija, Indija ir Kinija, tampa vis svarbesnės ES įmonėms, todėl norint šiose rinkose konkuruoti būtina įgyti atitinkamų kalbų įgūdžių. Taigi svarbiausias uždavinys – integruoti daugiakalbystę į visas žmogiškojo kapitalo ugdymo strategijas¹⁹.

5.1. Kalbos ir konkurencingumas

Komisijai atlikus tyrimą, kokį poveikį ES ekonomikai turi nepakankamas įmonės darbuotojų užsienio kalbų mokėjimas²⁰, nustatyta, kad 11 % eksportuojančių ES MVĮ dėl kalbos barjerų gali netekti dalies užsakymų. Nors anglų kalba ir toliau yra svarbiausia pasaulinė verslo kalba, vis dėlto būtent kitų kalbų mokėjimas suteiks ES įmonėms konkurencinį pranašumą ir padės užkariauti naujas rinkas. Geresni kalbos įgūdžiai praverstų visose veiklos srityse, ne tik

¹⁷ Priedamame tarnybų darbo dokumente „Bendrijos veiklos daugiakalbystės srityje apžvalga“ apžvelgiami daugiakalbystės rėmimo veiksmai ir programa.

¹⁸ *Daugiakalbės bendrovės veikia efektyviau*, 2008 m. liepos mėn. http://ec.europa.eu/education/languages/news/news1669_en.htm.

¹⁹ Žr. COM(2008) 394 galutinis, „Visų pirma galvokime apie mažuosius“. Europos iniciatyva „Small Business Act“ (Europos smulkiojo verslo aktas).

²⁰ CILT (JK Nacionalinis kalbų centras), *Užsienio kalbų įgūdžių stokos įmonėse poveikis Europos ekonomikai, 2007 m.*, http://ec.europa.eu/education/policies/lang/key/studies_en.html.

prekyboje ir rinkodaroje. Visos bendrovės bendrauja su įvairiais paslaugų teikėjais ir pirminių produktų tiekėjais. Vis dėlto daugeliu atvejų įmonės (visų pirma MVI) neturi pakankamai praktinės patirties ir išteklių, kad galėtų įtraukti kalbas į savo verslo planus.

Daugiakultūrė darbo jėga turi būti tinkamai mokoma bendrovėje vartojamos kalbos. Tačiau bendrovės turi padaryti dar daugiau – jos turi rasti kūrybiškų būdų panaudoti turimus, tačiau dažnai nepastebimus savo darbuotojų kalbų išteklius.

Kaip pažymėjo Verslo forumas, įmonės ir verslo asociacijos galėtų plėtoti strategijas, kaip ugdyti skirtingoms funkcijoms reikalingus kalbos įgūdžius. Tokios kalbų valdymo strategijos palankiai veiktų kalbų pramonę – vertimo raštu ir žodžiu paslaugų teikėjus ir daugiakalbių technologijų tiekėjus. Be to, įmonės ir verslo asociacijos turėtų būti suinteresuotos investuoti į kalbų mokymą ir drauge su nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis kurti privataus ir viešojo sektoriaus partnerystes, pagal kurias verslo bendruomenei (visų pirma MVI) būtų teikiama pagalba kalbų kursams finansuoti ir kitiems kalbų strategijų tobulinimo metodams tobulinti.

5.2. Kalbos ir galimybės įsidarbinti

Kalbų mokėjimas ir kultūrų pažinimas suteikia daugiau galimybių gauti geresnį darbą. Ypač didelį konkurencinį pranašumą suteikia kelių užsienio kalbų mokėjimas: įmonės vis dažniau ieško tam tikras kalbas mokančių darbuotojų, kad galėtų plėtoti verslą ES ir už jos ribų. Kelias kalbas mokantys asmenys turi kur kas didesnę darbo pasirinkimą, taip pat ir užsienyje. Kalbos įgūdžių stoka laikoma svarbiausia darbo užsienyje kliūtimi²¹. Yra praktinių įrodymų, kad kelių kalbų mokėjimas skatina kūrybiškumą ir novatoriškumą: daug kalbų mokantys žmonės geriau supranta, kad problemas galima spręsti skirtingai, atsižvelgiant į kalbinę ir kultūrinę aplinką, ir gali pasinaudoti šiuo gebėjimu ieškodami naujų sprendimų.

ES piliečiams turėtų būti suteikiama visuotinė galimybė dalyvauti judumo programose, rengiamose pagal Mokymosi visą gyvenimo programą ar programą „Veiklus jaunimas“²². Studijos ar darbas užsienyje – vienas iš veiksmingiausių būdų mokytis užsienio kalbų ir megzti ryšius su kitų kultūrų atstovais. Programoje „Erasmus“ dalyvavę studentai kaip didžiausią studijų užsienyje naudą nurodė kalbos įgūdžių tobulinimą. Formuojant švietimo ir mokymo programas, reikėtų stengtis įtraukti kuo daugiau mainų, partnerystės, elektroninio giminiavimosi su kitų šalių mokyklomis projektų.

Komisija:

- *skatins studentų, pameistrių, darbuotojų ir jaunųjų verslininkų judumą;*
- *viešins šiuo metu vykdomo kalbų įgūdžių, kūrybiškumo ir novatoriškumo tarpusavio ryšių tyrimo rezultatus;*
- *kurs nuolatinę gerosios patirties mainų bazę ir kaups svarbią verslo bendruomenės, socialinių partnerių, prekybos organizacijų, prekybos rūmų, prekybos skatinimo*

²¹ COM(2007) 773 galutinis „Judumas – priemonė kurti daugiau ir geresnių darbo vietų. 2007–2010 m. Europos profesinio judumo veiksmų planas“.

²² *Judumas mokymosi tikslais – galimybė kiekvienam*, 2008 m. liepos mėn. http://ec.europa.eu/education/doc/2008/mobilityreport_en.pdf.

organizacijų, mokyklų ir švietimo institucijų informaciją.

Valstybės narės yra raginamos:

- *vertinti ir toliau ugdyti kalbų įgūdžius, įgytus už oficialios švietimo sistemos ribų;*
- *raginti prekybos skatinimo organizacijas rengti konkrečias programas, visų pirma skirtas MVL, į kurias būtų įtraukiamas kalbų mokymas;*
- *prisidėti prie ES judumo programų konkrečia parama, teikiama nacionaliniu ir vietos lygiu.*

6. MOKYMASIS VISĄ GYVENIMĄ

Kol kas iš siekio, kad kiekvienas pilietis, be gimtosios, mokėtų dar dvi kalbas, daugiausia naudosis gavo bendrojo lavinimo sistemos dalyviai, o profesinio mokymo sistemos dalyviai kalbų beveik ar iš viso nemokomi. Atsižvelgiant į tai, kad mokosi vis mažiau jaunimo, ir į tai, kad naudosis turi gauti visi piliečiai, reikia skirti daugiau dėmesio suaugusiųjų gebėjimų atnaujinimui visą gyvenimą. Drauge reikia užtikrinti pačių įvairiausių kalbų mokymą ir suteikti žmonėms galimybę mokytis juos dominančių kalbų.

6.1. Daugiau galimybių išmokti daugiau kalbų

Dviejuose ankstesniuose Komisijos komunikatuose²³ nustatyti strateginiai tikslai ir prioritetai, pagal kuriuos užsibrėžta veiksmingai ir nuo mažens mokyti pačių įvairiausių kalbų. Šie tikslai ir prioritetai tebegalioja, jų reikia siekti ir toliau. Dauguma valstybių narių 1999–2005 m. pradinėse ir vidurinėse mokyklose ėmė teikti daugiau kalbų mokymo paslaugų, tačiau jos daugiausia buvo susijusios su anglų kalba²⁴. Kone pusėje valstybių narių mokiniams privalomojo mokslo mokyklose iki šiol nesuteikta galimybė mokytis dviejų užsienio kalbų²⁵, o profesinio mokymo mokyklose situacija dar prastesnė²⁶. Kalbos mokykloje neretai laikomos sunkiu dalyku, mokyklinės nesėkmės veiksniumi. Reikia labiau stengtis motyvuoti mokinius ir pritaikyti mokymo metodus prie jų poreikių. Reikėtų toliau nagrinėti pasyvaus kalbos mokėjimo vertę ir taikyti tokius kalbos mokymo metodus, kurie padėtų suprasti kitas kalbas ir bendrauti jomis nesudėtingomis temomis.

Profesinių mokyklų mokiniams turėtų būti teikiamos praktika grindžiamo kalbų mokymo paslaugos, pritaikytos prie konkrečios profesijos ir būsimo darbo srities. Universitetų studentai, nepriklausomai nuo specializacijos, turėtų įgyti visokeriopų kalbos įgūdžių.

²³ COM(2003) 449 „Kalbų mokymosi ir lingvistinės įvairovės skatinimas: veiksmų planas 2004–2006 m.“; COM(2005) 596 „Nauja daugiakalbystės pagrindų strategija“. Taip pat žr. *Veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą*, COM(2007) 554.

²⁴ M. Strubell ir kiti „Kalbų mokymo Europos Sąjungoje įvairovė“ (*The diversity of language teaching in the European Union*), 2007 m. (Ataskaita Europos Komisijai, DG EAC) http://ec.europa.eu/education/policies/lang/key/studies_en.html.

²⁵ Eurydice, „Kalbų mokymas Europos mokyklose. Svarbiausi duomenys“ (*Key Data on Teaching Languages at School in Europe*), 2005 m., <http://www.eurydice.org/portal/page/portal/Eurydice/showPresentation?pubid=049EN>.

²⁶ *Cedefop* teminė apžvalga: http://www.trainingvillage.gr/etv/Information_resources/NationalVet/Thematic/.

Suaugusieji, ypač nekvalifikuoti ar einantys neaukštas pareigas, paprastai temoka vieną kalbą. Dažniausios jų nurodomos kalbų nesimokymo priežastys yra laiko ir motyvacijos bei lankstesnių mokymo paslaugų stoka. Todėl labai svarbus uždavinys – gerinti suaugusiesiems skirtas kalbų mokymo paslaugas²⁷. Mokant kalbų ne oficialioje švietimo sistemoje reikėtų labiau pasitelkti žiniasklaidą, naująsias technologijas, kultūrinę ir laisvalaikio veiklą.

Reikia labiau stengtis padidinti mokomų kalbų skaičių (visų pirma svarbu suteikti galimybę mokytis norimos antrosios užsienio kalbos) ir atsižvelgti į vietos sąlygas (pasienio regionai, skirtingomis kalbomis kalbančios bendruomenės ir t. t.). Organizaciniai sunkumai, susiję su didesne mokomų kalbų pasiūla, galėtų būti įveikti pasitelkiant naująsias technologijas (nuotolinis mokymas internetu, vaizdo konferencijos klasėse ir virtualieji mainai), jungiant mokyklas ir švietimo paslaugų teikėjus į tinklus, mezgant partnerystes su vietos suinteresuotosiomis šalimis ir vykdant giminiavimosi su užsienio institucijomis projektus.

6.2. Veiksmingas kalbos mokymas

Komisija neseniai priėmė Komunikatą dėl Europos bendradarbiavimo mokyklų klausimais²⁸ ir pritaria Tarybos išvadoms dėl kultūrų pažinimo²⁹ ir daugiakalbystės³⁰, kuriose pripažįstamas svarbus mokytojų vaidmuo ugdant kalbų ir kultūrų pažinimo įgūdžius. Būtina sudaryti sąlygas mokytojams praleisti tam tikrą laiką užsienyje, kad jie galėtų patobulinti mokomos kalbos žinias ir geriau pažinti kitas kultūras³¹. Mokytojų judumas šiuo metu yra labai menkas dėl tokių priežasčių: sunkumai įsidarbinti mokytoju užsienyje, menka nauda (at net žala) karjerai, bei – tai ne mažiau svarbu – nelankstūs dvišalių ir daugiašalių mainų mechanizmai. Visi šie veiksniai neskatina mokytojų vyksti tobulintis į užsienį³².

Pastarųjų penkerių metų tendencijos rodo, kad didžiausia pažanga padaryta pradedant mokytis užsienio kalbų pradinėse mokyklose, o vidurinio lavinimo sistemoje labiausiai patobulintas mokymo turinys ir integruotas dalyko ir kalbos mokymas. Daug kur užsienio kalbų moko specialistai, kuriems ta kalba nėra gimtoji ir kurie ne visada sklandžiai kalba ta kalba, todėl juos reikėtų išmokyti tinkamų kalbos mokymo metodų.

Neseniai daug dėmesio sulaukė kitos dvi kalbų mokymo ypatybės. Nacionalinės (gimtosios) kalbos mokytojams vis dažniau tenka mokytis klases, kurių mokiniai kalba skirtingomis kalbomis, todėl jiems būtų pravartu išmokyti nacionalinės kalbos mokymo kaip antrosios ar užsienio kalbos metodų. Mokytis rečiau vartojamų kalbų, kai nepakanka jų mokytis galinčių mokytojų, mokyklos neretai samdo nekvalifikuotus darbuotojus. Reikia imtis veiksmų remti tokius mokytojus ir ugdyti jų mokymo įgūdžius.

Komisija:

²⁷ Novatoriški šios srities projektai finansuojami pagal Mokymosi visą gyvenimą programą ir iš Europos socialinio fondo.

²⁸ COM(2008) 425 „Gebėjimų ugdymas XXI amžiuje: Europos bendradarbiavimo mokyklų klausimais darbotvarkė“.

²⁹ http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/Council_Conclusions/May/0521_EYC1.pdf

³⁰ http://www.eu2008.si/en/News_and_Documents/Council_Conclusions/May/0521_EYC-MULTILIN.pdf.

³¹ P. Franklin ir kiti, „Kalbos ir kultūros Europoje“ (*Languages and Cultures in Europe*) (LACE): http://ec.europa.eu/education/policies/lang/key/studies_en.html.

³² Williams, Strubell ir kiti, „Užsienio kalbų mokytojų judumo kliūtys ir jų pašalinimas“ (*Detecting and Removing Obstacles to the Mobility of Foreign Language Teachers*), 2006 m.: http://ec.europa.eu/education/policies/lang/key/studies_en.html.

- *pasitelkdama ES programas, palaikys idėją mokyti daugiau kalbų visą gyvenimą, skatins mokytojų ir mokinių judumą, kalbų mokytojų rengimą, mokyklų partnerystę, skirtingoms tikslinėms grupėms pritaikytų naujoviškų metodų mokslinius tyrimus ir plėtotę;*
- *parengs kalbų mokymosi ir mokymo daugiakalbystės sąlygomis gerosios patirties pavyzdžių aprašą ir pateiks jį valstybėms narėms.*

Valstybės narės raginamos:

- *visiems piliečiams teikti realių galimybių gerai išmokti nacionalinę (-es) kalbą (-as) ir dvi papildomas kalbas;*
- *užtikrinti didelę mokomų kalbų pasiūlą, kad kiekvienas galėtų pasirinkti norimą kalbą, ir, nustatant mokomų kalbų pasiūlą, atsižvelgti į vietos poreikius;*
- *gerinti mokytojų ir kitų kalbos mokymo specialistų mokymą;*
- *skatinti kalbos mokytojų judumą siekiant pagerinti jų kalbos žinias ir kultūrų pažinimą.*

7. ŽINIASKLAIDA, NAUJOSIOS TECHNOLOGIJOS IR VERTIMAS

Gebėjimas bendrauti užsienio kalbomis ir naudotis įvairiomis komunikacijos priemonėmis yra svarbūs įgūdžiai, reikalingi globalizuotoje šiandienos Europoje. Kiekvienam turi būti užtikrinta galimybė veiksmingai bendrauti išsiplėtusioje ES. Tai aktualu ne tik kelias kalbas mokantiems žmonėms, bet ir tiems, kurie moka tik vieną kalbą ar turi mažiau kalbinių įgūdžių.

Žiniasklaida, naujosios technologijos, žmogaus ir mašininio vertimo paslaugos gali ne tik priartinti vis daugiau kalbų ir kultūrų prie ES piliečių, bet ir padėti įveikti kalbos barjerus. Jie gali atlikti svarbų vaidmenį šalinant minėtas kliūtis ir sudarant sąlygas piliečiams, bendrovėms ir nacionalinėms valdžios institucijoms visapusiškai naudotis bendrosios rinkos ir globalizuotos ekonomikos teikiamomis galimybėmis. Šias pastangas visų pirma remia Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bendroji programa ir programa „Media“. Žiniasklaida, viešindama didžiulę mūsų visuomenės įvairovę ir siekdama, kad visi būtų išgirsti, turi puikią galimybę skatinti kultūrų dialogą. Be to, žiniasklaida, pasitelkusi šviečiamąsias pramogines programas ir subtitruotus filmus, gali būti puiki neformalaus kalbų mokymosi priemonė³³.

Svarbu, kad piliečiai globalinės internetinės ekonomikos ir vis didėjančio informacijos, teikiamos pačiomis įvairiausiomis kalbomis, srauto sąlygomis galėtų pasitelkdamiesi internetą ir mobiliuosius prietaisus naudotis informacija ir paslaugomis nepatirdami jokių nacionalinių ir kalbinių kliūčių. Informacinės ir ryšių technologijos turi būti kuriamos atsižvelgiant į kalbos aspektus, o jų turinys turi būti pateikiamas keliomis kalbomis. Išspręsti šį uždavinį siekiama ir programa „i2010“, kuri yra informacinės visuomenės politikos pagrindas ir kuria siekiama sukurti bendrą Europos informacinę erdvę užtikrinant galimybę lengvai naudotis

³³ „Europos audiovizualinės pramonės dubliavimo ir subtitravimo poreikiai“ (*Study on the needs and practice of the European audiovisual industry in respect of dubbing and subtitling*), http://ec.europa.eu/information_society/media/overview/evaluation/studies/index_en.htm.

informacinėmis ir ryšių technologijomis grindžiamomis paslaugomis ir gerinant išsamaus daugiakalbio šių technologijų turinio plėtojimo sąlygas.

Dialogas su piliečiais – dvikryptis procesas. Šioje srityje ES institucijos vis dažniau naudoja vertimo žodžiu iš įvairių kalbų technologijas bei technologijas, padedančias bendrauti nuotoliniu būdu ir su plačiąja visuomene. Dažniausiai pasitelkiamos tokios rinkoje esančios priemonės, kaip vaizdo konferencijos, pokalbiai internetu, konferencijų ir kitų renginių internetinė transliacija. Reikėtų skatinti investuoti į tolesnį šių technologijų tobulinimą.

Žmogaus ir mašininis vertimas – svarbi daugiakalbystės politikos dalis. Abiejų rūšių vertimas gali palengvinti nacionalinių valdžios institucijų informacijos mainus ir pagerinti tarptautinį administracinį bendradarbiavimą. Pavyzdžiui, šiuo metu kuriama Vidaus rinkos informacinė sistema (IMI)³⁴, sudarysianti sąlygas valstybėms narėms keistis informacija visomis oficialiosiomis ES kalbomis ir padėsianti įgyvendinti administracinio bendradarbiavimo išpareigojimus, prisiimtus pagal įvairius ES teisės aktus³⁵. Mašininis vertimas pasitelkiamas siekiant užtikrinti didesnę viešųjų pirkimų skaidrumą bei atliekant tam tikras Europos patentų biuro procedūras.

Be abejonės, žmogaus atliekamas vertimas – vienas tiesiausių kelių į kitų kultūrų pažinimą. Umberto Eco yra pasakęs: „Europos kalba yra vertimas“. Europos kultūros paveldą sudaro šedevrai, sukurti įvairiomis kalbomis, tačiau visiems žinomi dėl ilgalaikės literatūrinio vertimo tradicijos – ją reikėtų ir toliau stiprinti, kad kūriniai kitomis (visų pirma mažiau vartojamomis) kalbomis pasiektų kuo platesnę auditoriją. Siekdama sudaryti geresnes sąlygas susipažinti su bendru kultūros paveldu ir remti Europos viešosios erdvės plėtotę, Komisija toliau ieškos būdų, kaip pagerinti iniciatyvų ir vertimo rėmimo programų³⁶ sąveiką.

Komisija:

- *rems Europos žiniasklaidos produkcijos subtitravimą ir sklaidą;*
- *rems kalbos ir ryšių technologijų plėtotės ir sklaidos projektus;*
- *surengs konferenciją, skirtą vertimo vaidmeniui skatinant kultūrų atvirumą, supratimą ir dialogą;*
- *drauge su valstybėmis narėmis padidins Vidaus rinkos informacinės sistemos (IMI) aprėptį ir įtrauks daugiau reglamentuojamų profesijų, taip pat sieks, kad būtų laikomasi Paslaugų direktyvoje nustatytų administracinio bendradarbiavimo reikalavimų.*

Valstybės narės yra raginamos:

- *rūpintis, kad suinteresuotosios šalys per žiniasklaidos priemones – visų pirma remdamos filmų subtitravimą – skatintų daugiakalbystę ir kultūros vertybių sklaidą Europoje;*
- *skatinti tolesnę naujų daugiakalbystės palaikymo technologijų plėtotę ir naudojimą.*

³⁴ http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/index_en.html

³⁵ Pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (OL L 255, 2005 9 30, p. 22) arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006 12 27, p. 36-68).

³⁶ Kaip antai programa „Kultūra“.

8. DAUGIAKALBYSTĖ IR IŠORĖS SANTYKIAI

daugiakalbystės indėlis į kultūrų dialogą vis dažniau pripažįstamas planuojant ES išorės santykius³⁷. Kalbų įvairovė būdinga ne tik ES, todėl savo patirtį užtikrinant įvairovę ir ugdamt kalbų įgūdžius galėtume puikiai panaudoti plėtodami santykius su kitomis šalimis. Europos Parlamentas yra atkreipęs dėmesį į tai, kad kai kuriomis ES kalbomis, vadinamomis Europos pasaulinėmis kalbomis³⁸, kalbama daugelyje Europos Sąjungai nepriklausančių šalių skirtinguose žemynuose. Taigi šios kalbos yra tarsi sąsajos, jungiančios skirtingų pasaulio regionų žmones ir tautas.

Pagrindinis išorinio daugiakalbystės aspekto uždavinys – visapusiškai išnaudoti trečiojoje šalyse vartojamų ES kalbų potencialą, skatinti mokytis ir mokyti ES kalbų užsienyje, o ne ES kalbų – Europos Sąjungoje, dalijantis žiniomis, gerą patirtimi ir buriant bendras suinteresuotųjų šalių grupes. Šioje srityje jau imtasi konkrečių veiksmų – pasirašytos bendros deklaracijos su kai kuriomis trečiosiomis šalimis.

Komisija:

- *atsižvelgdama į pasaulinių Europos kalbų teikiamas galimybes, plėtos partnerystę ir stiprins bendradarbiavimą daugiakalbystės klausimais su trečiosiomis šalimis;*
- *skatins mokytis ir mokyti visų ES kalbų užsienyje.*

Valstybės narės yra raginamos:

- *toliau viešinti ES kalbas užsienyje skatinant atitinkamų institucijų tinklų veiklą ir bendradarbiavimą.*

9. ĮGYVENDINIMAS

Daugiakalbystės politikoje veikia pačios įvairiausios vietos, regioninio, nacionalinio ir ES lygmens suinteresuotosios šalys. Komisija ves struktūrinį dialogą ir vykdys toliau nurodytų penkių krypčių veiklą:

- (1) Vykdydama programą „Švietimas ir mokymas 2010“ ir naudodama atvirąjį koordinavimo metodą, drauge su valstybėmis narėmis sieks sustiprinti daugiakalbystės aspektą naujojoje strateginėje bendradarbiavimo po 2010 m. programoje. Todėl ji išplės kalbų klausimus sprendžiančios darbo grupės kompetenciją, kad būtų įtraukti visi daugiakalbystės aspektai.

³⁷ *Trečiosios Europos ir Viduržemio jūros šalių švietimo ministrų konferencijos bendrosios išvados, Atėnai, 2008 m. gegužės 29–30 d.; pirmininkaujančios šalies deklaracija „ES išorės santykių naujos paradigmos, nauji modeliai ir kultūra“, Liubliana, gegužės 13–14 d.: http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika/kulturno_sodelovanje/nove_paradigme_novi_modeli_kultura_v_zunanjih_odnosih_eu/.*

³⁸ Europos Parlamentas pripažino „Europos pasaulinių kalbų, kaip bendravimo ir kaip solidarumo, bendradarbiavimo bei ekonominių investicijų priemonių [...] svarbą“ ir rekomendavo šią koncepciją laikyti „viena iš svarbiausių Europos daugiakalbystės politikos gairių“ – Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos daugiakalbystės pagrindų strategijos (2006/2083(INI)).

- (2) Sukurs diskusijų forumą, kurioje žiniasklaidos atstovai, kultūros organizacijos ir kitos suinteresuotosios pilietinės visuomenės šalys galės diskutuoti ir dalytis patirtimi, kaip skatinti daugiakalbystę ir kultūrų dialogą.
- (3) Remdamasi Verslo forumo pavyzdžiu, įdiegs nuolatinę bendradarbiavimo su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis sistemą.
- (4) Kaups ir skleis gerą patirtį ir nuolat skatins trijų minėtų veiklos sričių sąveiką. Ji reguliariai apžvelgs padarytą pažangą, pavyzdžiui, kas dvejus metus rengdama ES kalbų konferencijas.
- (5) Komisija integruos daugiakalbystės aspektą į atitinkamas ES politikos sritis ir imsis pirmiau nurodytų veiksmų.

10. IŠVADOS

Komisija ragina valstybes nares ir kitas ES institucijas paremti šiame komunikate pateiktas daugiakalbystės integravimo į įvairias politikos sritis nuostatas ir jas įgyvendinti tinkamiausiu lygmeniu.

Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija bendrą peržiūrą atliks 2012 m.